

Prenumerata.

W. LWOWIE:
rocznie 14 zł. 40 ct.
kwartalnie 3 zł. 60 ct.
miesięcznie 1 zł. 20 ct.
półmiesięcznie 60 ct.
Za odnośzenie do domu
miesięcznie 20 ct.

NA PROWINCJI:
rocznie 19 zł. 20 ct. pół-
rocznie 9 zł. 60 ct. kwar-
talnie 4 zł. 80 ct. mie-
sięcznie 1 zł. 60 ct. za
pół miesiąca 80 ct.

ZA GRANICĄ:
Dopłaca się miesięcznie
1 zł. do cen miejsco-
wych.

Prenumeratę przy-
jmuje się tylko od 1.
i 15. każdego miesiąca.
Numer kosztuje 6 ct.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie także w Niedzielę i Święta o godzinie 8. rano.

Biuro Redakcji przy ulicy Koparnika l. 9. (urząd telegraficzny)

Administracja i Ekspedycja przy ulicy Akademickiej l. 3.

Ogłoszenia.

Od objętości wiersza
petytowego pięćdziesię-
tego 6 ct.

Reklamy w rubryce
„Nadesłane” 20 ct. od
wiersza.

Jedno ogłoszenie
drobne do 6 wierszy
20 ct.

Dołączenia do Kur-
jera (Prospekt, cyfry-
larz etc.) przyjmuje się
za cenę 1 zł. od 100 egz.
dla zamieszkałych a
50 ct. od 100 egz. dla
miejscowych prenume-
ratorów.

Rękopisów Redak-
cja nie zwraca.
Listy reklamacyjne
niepieczętowane nie-
podlegają opłacie.

Dziś: Rudolfa b.

Piątek: Apolonjusza;
Sobota: Emmy wdowy.

Niedziela: Agnieszki.
Poniedziałek: Anzelma.
Wtorek: Sotera i Kaja.
Środa: Wojciecha.

Kalendarz myśliwski: Wolno polować na
dropie, pardwy, cietrzewie, głuszcę, ptactwo wo-
dne i błotne w ogólności.

Wschód słońca o 5 g. 16 min.
Zachód słońca o 6 g. 45 min.
Długość dnia 14 godz. 17 min.
Barometr spada.

Obrońca od pożarów.

I. Świeży wypadek, którego pastwą padło miasteczko Gliniany w Złoczowskim, powoduje nas do zabrania głosu w sprawie, niemniej naglącej jak wiele innych, mających u nas do walczenia z nadzwyczajnymi trudnościami.

Straty, jakie co roku ponosimy w dobrobycie w skutek pożarów, ryczałtowo obracających w perzynę wsie i miasteczka, idą w miliony. Szkodę w Glinianach oszacowano powierzchownie tylko na przeszło 100.000. Podobnemu losowi przy lada posuszkiem lecie podpada zazwyczaj 8 — 10 miasteczek, i kilkanaście wsi. O szczęściu jeszcze mogą mówić pogorzalecy, jeśli nieszczęście trafi ich podczas sesji sejmowej, gdyż wtedy kapnie im przynajmniej po kilkaset zł. zapomogi. Ale pomoc ta rozłożona na setki ludzi zniszczonych, za ledwo posłużyć im może do chwilowej ochrony przed głodem. Byt zaś zniszczony jest na dziesiątki lat. Pomaga w takich razach także Wydział krajowy z funduszu dyspozycyjnego i namiestnictwo, pomagają sąsiedzi, ale to krople w morzu.

Rzecz dziwna, że pomimo tak srogich doświadczeń, co roku się powtarzających, pod względem zapobiegliwości na przyszłość stoimy ciągle jeszcze w jednym miejscu co do wszystkich sposobów przeciwdziałania tym klęskom elementarnym.

Sposobami temi są: 1) Ubezpieczenie w towarzystwach ognowych; 2) Zaopatrzenie gmin w poprawne i dobre narzędzia pożarnicze; 3) zaprowadzenie straży ogniowych.

Asekurowanie budynków po wsiach i małych miasteczkach należy do prawdziwych rzadkości. W Glinianach na 109 pogorzalych budynków,

tylko 14 było ubezpieczonych, t. j. wyłącznie zapewne tylko takie, które są obciążone pożyczkami w instytucjach kredytowych, wymagających koniecznie asekuracji. Gdyby nie ten przymus, niktby z pewnością nie był asekurowany.

Jest to objaw tak smutny, że w porównanie z żadnym innym krajem cywilizowanym isé nie może. Jedyną zaś przyczynę jego upatrywać należy w fatalistycznym niedbalstwie, mającym źródło swoje w braku oświaty. Objaw ten idzie w parze z brakiem szkół i z olbrzymią cyfrą analfabetów, nieumiejących ani czytać ani pisać, a zatem ludzi nie mających pojęcia o środkach ochrony własnego mienia. Gdyby nie ta okoliczność, to przecież liczni ajenci kilku operujących w kraju towarzystw asekuracyjnych mogliby trafić z blankietami swojemi pod strzechy włościańskie i mieszczkańskie.

Nie mamy tu na myśli towarzystw spekulacyjnych, obliczonych na zyski akcjonariuszów, ale mówimy o towarzystwach wzajemnych ubezpieczeń, których czyste zyski wpływają na obniżenie premji asekuracyjnej, i stawiają tę opłatę tak nisko, że nawet najbiedniejszy może jej sprostać.

Praktyka przekonuje jednak, że widocznie za mało jest w tym kierunku agitacji, za mało pouczania. Niejednokrotnie w reprezentacjach naszych była już mowa o zaprowadzeniu przymusowej asekuracji. Proponenci wychodzili z tego zapatrywania, iż człowiek niepouczony i małoletni powinien być wzięty pod kuratelę ustawy, ale temu zdrowemu zapatrywaniu stawało na przeszkodzie zawsze teoretyczne widzimisię, iż „obywatel” nie powinien podlegać takiemu przymusowi, a ciemne masy wyobrażały sobie i wyobrażają asekurację jako nowy podatek wymyślony na pogębienie „biedactwa” do reszty.

Na tak zacofane wyobrażenia, nie ma innego lekarstwa, jak usilna i niestrudzona, drukowana i

ustna propaganda w szkołach, kółkach włościańskich, czytelniach, towarzystwach zaliczkowych, tudzież wpływ urzędowy duchowieństwa, starostw i wydziałów powiatowych. Mianowicie Rady powiatowe po 17 latach urzędowania powinny sobie wiać za zadanie, sprawę obrony od pożarów uczynić przedmiotem osobnego referatu w działalności autonomicznej, i powierzyć go ludziom czynnym, którzyby oprócz nadzoru nad kwestją asekuracyjną w gminach, wzięli pod wyłączną opiekę swoją także drugie dwie niemniej ważne sprawy: zaopatrzenie gmin w dobre narzędzia pożarnicze i organizację straży ogniowych, o których pomówimy w następnych artykułach.

Z pod zaboru rosyjskiego.

Podług wiadomości, jakie z Warszawy odebrał *Czas*, reformy których przeprowadzenie generał Hurko miał uzyskać w Petersburgu, ograniczają się jak na teraz do oddania pod jego bezpośrednią władzę żandarmerji, która podlegała ministerjum spraw wewnętrznych; odnosi się to przeważnie do denuncjacji, które żandarmerja przysyłała wprost do ministerjum z pominięciem generał-gubernatora. — Naczelnik dotychczasowy żandarmerji Kutajsov, ma być odwołany. Również urzędniczy do spraw włościańskich przeszedł pod ściślejszy zarząd generał-gubernatora. W jakim jednak stopniu? — dokładnie nam nie wiadomo.

Do tego powtarzamy na teraz, jak nas zapewniają, ograniczają się zapowiedziane zmiany w położeniu. Generał Hurko uważany powszechnie jako człowiek uczciwości nieposzlakowanej i wielkich zdolności wojskowych, jest niezależny, jak już dowiódł tego kilkakrotnie, nie dba o posadę,

Z teki dziwnego człowieka.

Nowella

(Ciąg dalszy.)

Po upływie trzech lat pobytu mojego w Wiedniu, kazał mi ojciec wracać do domu dla objęcia gospodarstwa, któremu nie mógł już sam podoleć. Oddał mi też cały zarząd, i wyrobił dla mnie pełnoletność w sądzie. Zająłem się gospodarstwem i wszystkimi sprawami, i trwało to już z pół roku, gdy dnia jednego powołał mnie ojciec do siebie, i zaraz na wstępie kazał mi usiąść. Potąd bowiem prócz przy obiedzie lub kolacji nigdy w jego obecności usiąść nie śmiałem. „Żle ze mną mój synu” — rzekł do mnie głosem zmienionym i niepewnym... muszę zrobić porządek ze sobą. Zostawiam ci majątek w dość dobrym stanie, wprawdzie niewielki, ale przy oszczędności i dobrym prowadzeniu się można wyżyć ucziwie i przyzwoicie. Wioska oszacowana jest na sześćdziesiąt tysięcy guldenów, ale warta zapewne więcej, bo las zaszanowany, a grunta i budynki dobrze utrzymane. Długu na niej znajduje się tylko piętnaście tysięcy, którego spłacić nie mogłem, i to mnie najbardziej dolega. Pamiętaj więc przedewszystkiem o jego spłaceniu i

oczyszczeniu majątku. Gotowych pieniędzy jest niewiele. Procenta od ciężącego długu i podatki bieżące są zapłacone; testament, papiery rodzinne i inne, złożone są w kasie żelaznej otwierającej się na moje imię: „Adam!” — Następnie zawiadomił mnie o wszystkich stosunkach rodzinnych, dawał mi różne rady, nauki i przestrogi, i skończył temi słowy: „Wychowałem cię nieco w sposób surowy i twardy, ale to tylko dla twego dobra własnego, abys weźmie nabrał hartu duszy i umiał na przyszłość sam sobą pokierować, a zresztą melancholijne usposobienie moje i pociąg do samotności wpływały na moje postępowanie... Teraz przystąp bliżej mój synu... cheę na ciebie złać moje ojcowskie błogosławieństwo”. Ukłakłem, ucałowałem ręce i nogi ojca mojego śród łez i łkania, i byłem bardzo zasmucony. Wkrótce jednak doznać musiałem jeszcze większego smutku i boleści, gdyż ojciec mój dotknięty został apopleksją, i nagle życie zakończył.

Mimo to, że rodzic mój mało w życiu się u dzielał, zjechało się jednak na jego pogrzeb dość liczne sąsiedztwo. Między innymi przybyła i najbliższa nasza sąsiadka, pani N..., dość jeszcze młoda wdowa, z dorosłą swą córką. Zwano ją zwykle hrabiną, gdyż była nią z domu, ale nie po mężu, a córkę jej tytułowano panną Grabianką... szczególnie sługom i domownikom było tak wpojono i przykazano. Wyraziwszy mi swoją kondolencję, i nagadawszy wiele grzeczności niezadowolonych i niespodziewanych, zaprosiła mnie do

stebie dla bliższego poznania się wzajemnego. Skłoniłem się jej grzecznie, ale nie przyrzekłem wizyty, ani się wyraźnie od tego nie wymawiałem, i dopiero po upływie miesiąca odpowiedziałem listownie na jej pisemne zaproszenie, że aż do skończenia rocznej żałoby niepodobna mi żadnych wizyt składać. Zapomniałem później o tem zaproszeniu i zająłem się przez ten rok gospodarstwem, a znając się na budownictwie, przymurowałem w ciągu tego czasu narożnik sklepiony mający służyć za bibliotekę i oraz pracownię moją, przybudowałem werandę, wyrestaurowałem oficynę, i postawiłem pomieszkowanie dla ekonomu. Oprócz tego upiększyłem park w ostatnich latach mocno zaniedbany, i założyłem ogród kwiatowy. Z moimi sąsiadami żyłem w najlepszej zgodzie i porozumieniu, ale nie wiele niemi się zajmowałem, sądząc że dla wieku mego młodego niemogłem u nich mieć jeszcze żadnej powagi i znaczenia.

Po roku takiej samotności otrzymałem od pani N... powtórne zaproszenie. Długo się wpróż wahałem, nim się do tej wizyty odważyłem. Przewidziałem nareszcie mój frak wiedeński teraz na mnie trochę już przyciasny, i wciągnąłem białe rękawiczki. I znów sam na siebie byłem gniewny, gdyż cała ta elegancja uwydatniała tylko tem bardziej moją szpetność i niezgrabność. Gwoli tego fraka musiałem nawet jechać przodem mimo mojej do koczka odrazu, gdyż tylko bryczką jeździłem. Pani N... przyjęła

którą piastuje, to jest, że tylko pod pewnymi warunkami gotów ją piastować.

Obecnie pozyskał w Petersburgu te warunki, które uważał za potrzebne dla swojej władzy. To pewna, że generał Hurko nachyla się nieco do tak zwanej polityki chłopskiej, i że postępować będzie w tej mierze zgodnie ze znanymi swojami przemówieniami do komisarzy włościańskich. Punkt to niebezpieczny w jego rządach, bo wiadomo z doświadczenia, jak nieroztropnie jest pod względem społecznym obudzać na tem polu niezdrów apetyty.

O teatrze rosyjskim, któryby miał dawać przedstawienia w gmachu wielkiego teatru, zdaje się, że mylnie rozpuszczono wieści. Sami Rosjanie bowiem rozsądni, czują całą śmieszność i niedorzeczność podobnego projektu i wiedzą, że dałoby to tylko powód do świetnej, a jednomyślnej ze strony społeczeństwa warszawskiego demonstracji. Trupa zatem, z lepszych złożona artystów rosyjskich, ma przybyć do Warszawy w maju i dawać przedstawienia w klubie rosyjskim, przeciw czemu nikt słowa powiedzieć nie może — skoro już jest w Warszawie klub rosyjski.

Próby rusyfikacyjne i zapędy nierozważne, a drażniące ludność, pochodzą, jak się zdaje, przeważnie od pani Hurko, która między innymi z pewną afekcją głosi o swojej dla Apuchtina przyjaźni, a jest istotnie przyjaciółką Katkowa i słucha jego rad.

Otóż pani ta rozsyła do Polaków i Polek zaproszenia na bale i obiady, drukowane po rosyjsku, rzecz, która dotąd nigdy się nie działa; słusznie też bardzo wszyscy, czujący już nie tylko narodową ale osobistą godność, zaproszeń takich nie przyjmują i odsyłają je. Na balu w zamku było też zaledwie cztery czy pięć dam z towarzystwa polskiego, a i te bardzo chłodno przyjęte zostały przez gospodynię, tak, iż uznały za stosowne wcześniej się oddalić, a oddalając się, usłyszały słowa: „Bogu dzięki! pozostaniemy sami“. Pani Hurko do tego stopnia jest przedstawicielką dziecinnych zachcianek rusyfikacyjnych, i tak dalece posuwa śmieszność w tej mierze, iż oburzyła się, słysząc w zamku kadryl prowadzony po francusku, jak się to zawsze dzieje, a nie po rosyjsku; również zwiedzając instytut głuchoniemych z Apuchtinem, zgorszyła się niezmiernie, że rozmowa tych biedaków na migi odbywa się po polsku, a nie po rosyjsku.

Tu jednak sam Apuchtin wytłomaczył jej, że rzecz nie jest do przeprowadzenia. Pozwolono zatem pomimo niezadowolenia pani Hurko, aby jedynie — w instytucie głucho-niemych uczono po polsku. Co to za rys dziejowy godny pióra Tacyta.

W pierwszy dzień świąt odbyło się wielkie święcone u arcybiskupa Popiela, na którym znajdował się generał-gubernator Hurko wraz z małżonką.

P. Buturlin i Starynkiewicz pozostają nadal

grzecznie, nawet bardzo grzecznie, i to mnie właśnie zaambarasowało. Jej córka, panna Lola, była bardzo uprzejmą, ale uważałem zarazem, że każdy jej ruch, każde słowo i spojrzenie było wyrachowane. Przeczucie ostrzegło mnie, bym z nią był ostrożny, lecz jej piękne włosy jasne, przesliczne oczy szafirowe i płeć blado przejrzysta ujęły mnie dla niej zaraz w pierwszej chwili. Była to panna mniej niż miernego wzrostu i dość szczupła, lecz bardzo kształtnie zbudowana... mówiła bardzo mało, i to mi się w niej wiele podobało. Zapraszany uprzejmie zacząłem bywać coraz częściej, a nawet częściej niż to było moim właściwym zamiarem. Niemogę nawet powiedzieć, bym w pannie Loli był szczerze zakochany — a jednak mnie do niej coś ciągnęło... nie mogłem dość napatrzeć się jej włosom i oczom!... Ale te oczy jej mieniły się często, i przybierały wtenczas dziwny wyraz: pochmurzone odtręcały prawie, w zamyszeniu skłiły się i błyszczały barwą zielonkową, a w bezmyślności przerażały zupełną niemal martwością. Mianowicie ten ich ostatni wyraz przejmował mnie jakąś szczególną i niezbadaną obawą, i przestałem się niemi zachwycać. Nie raz nosiłem się nawet z zamiarem zaprzestania dalszych wizyt moich, bo to co spostrzegłem w tym domu, nie mogło mi się żadną miarą podobać. Zbytki, stroje, kosztowna wystawa, życie nad stan, ciągle zabawy i rozrywki obok zupełnie zaniedbanego gospodarstwa wzbudzały wstępną we mnie. Zmiarkowałem, że mi w

na swoich posadach. Zdaje się jednak że p. Buturlin niebawem powołany będzie na polciemajstra Moskwy.

Konsekracja nowomianowanych pięciu biskupów-sufaganów odbyć się ma — jak się dowiaduje petersburski *Kraj* — dopiero w czerwc; do tego czasu bowiem nie będą mogły być załatwione rozmaite formalności, zwłaszcza że dotąd jeszcze ani bulle papieskie nie nadeszły, ani uświęcone zwyczajem podarki monarsze nie zostały przygotowane. Uroczystości konsekracji ma dopełnić metropolita Gintowt, arcybiskup mohilewski, w asy-tencji biskupa łucko-żytomirskiego ks. Kozłowskiego i biskupa-sufagana dyecezyi terepolskiej X. Cera z Saratowa. Do tej wiadomości, zaczerpniętej z *Kraju*, dodać winniśmy, że konsekracja w Petersburgu sufragarów dyecezyi żmudzkiej i dyecezyi łucko-żytomirskiej, jako należących do metropolji mohilewskiej, jest rzeczą zgodną z dotychczasowym zwyczajem; nie pojmujemy jednak, dla czego trzej inni sufragani, przeznaczeni dla dyecezyj w Królestwie Polskiem, mieliby otrzymać święcenie w Petersburgu, a nie, jak dotąd bywało, z rąk swego arcybiskupa w Warszawie.

Na oszczerstwa słynego Mołczanowa, który w korespondencjach do *Now. Wrem.* denuncjował Polaków na Litwie, odpowiada dziś *Kraj* petersburski:

Stosunek urzędników katolików w kraju północno-zachodnim do urzędników prawosławnych p. Mołczanow przedstawił w rozmiarach zupełnie fantazyjnych. Różnica się pokaże z poniższego już spisu osób zajmujących posady przy urzędach skoncentrowanych w mieście Wilnie (gdzie, jak wiadomo, ogół ludności katolickiej wynosi 32,352 osób, a prawosławnej 8,525); spis ten wyjęty został z oficjalnej *Pamiętnojej książki* na rok 1884, a daje on takie proporcje żywołu katolickiego do ogólnej liczby urzędników:

	Na ogół	Katoli-
	urzęd.	lików
Zarząd generał-gubernatora	25	1
„ gubern. cywilnego	21	1
„ gubernialny	40	4
„ włościański	3	—
„ wojskowy	3	—
„ „Narodn. prodowolstw.“	3	1
„ „Obszcz. prizrenja“	6	2
„ Poezrt	20	1
Okręg telegraficzny	103	7
Policja	22	2
Izba obrachunkowa	35	1
Wydział Banku państwowego	16	2
Izba skarbowa	36	1
Kaznaczejstwo	16	2
Zarząd akcyzy	14	1
Intendentura okręgowa	59	1
Okręg naukowy	17	1
Gimnazjum żeńskie	40	4
„ męzkie	39	2

tym domu ani żony szukać, ani nawet bywać nienależy, i już zaczynałem się wycofywać mimo mojej skłonności do panny Loli, a raczej mimo mej słabości do jej pięknych włosów. Nie mogłem jednak oprzeć się ciągłym zaproszeniom jej matki i widoczniejszej już uprzejmości panny Loli, a nawet dałem się namówić do towarzyszenia im do wód zagranicznych mimo odradzania wiernego sługi mego Bazylego, który jeszcze u śp. ojca mego pełnił służbę lokaja. I znów mały wzgląd uboczny wpłynął na moje postanowienie, wpłynął też i na rój los późniejszy. Chciałem dojechać do Wiednia dla załatwienia niektórych spraw dawniejszych i umówienia się względem spłaty pożyczki przez ojca mego właśnie w Wiedniu zaciągniętej. Podróż ta bardzo niefortunnie dla mnie wypadła: pieniądze przeznaczone na częściowe umorzenie pożyczki rozeszły się na pokrycie liczących wydatków podróży, na ciągłe zastępywanie pani N... w jej szalonych wydatkach, i w końcu na pożyczki dla niej. Przyszło do tego, że ze czterech przeszło tysięcy guldenów, które wzięłem ze sobą, mało co się już kręciło, że musiałem pisać do mego ekonomy o przysłanie mi pieniędzy, a w końcu użyć pośrednictwa mego adwokata we Lwowie, któremu weksle posłałem, i tylko na wysokie procenta mogłem otrzymać gotówkę. To wszystko wiele niepodobało się memu Bazylemu, i musiałem nie raz wstydić się przed nim. Właśnie w kąpielach zaczęła mi i panna Lola okazywać czułość

Progimnazjum	21	1
Szkoła realna	21	1
Instytut nauczycielski	12	1
Wyższa szkoła maryjska	38	—
Sąd okręgowy i izby	79	—

Niech autor listów z „północno-zachodniego kraju“ raczy choć tyle zadać sobie fatygi, ile jej wymaga zsumowanie drugiej z dwu tych kolumn, a z pewnością zastanowi go i uderzy ta okoliczność, iż suma obecna nie stanowi nawet połowy urzędników katolików, zostawionych na służbie przez jener.-gubernatora Murawjewa...

Kolonizacja niemiecka na południu Rosji, jak również nabywanie majątków ziemskich przez obywateli innych państw, bez przyjęcia poddaństwa rosyjskiego, zdaniem *Now. Wr.* grozi poważnymi niedogodnościami, szczególnie w razie jakichkolwiek bądź zawikłań międzynarodowych. Jako na przykład rozległych dóbr obcych poddanych, dzienniki wskazują na posiadłości b. namiestnika Galicji, hr. Alfreda Potockiego, lub też ks. Radziwiłła pruskiego, który został nawet wyjęty z pod organiczającego prawa 10 grudnia 1865 roku. Otóż obecnie doradzaną jest konieczność ustanowienia prawa, mocą którego tylko poddani rosyjscy będą mogli posiadać we wszystkich dzielnicach państwa własność ziemską.

Petersburska *Minuta* pomieszcza następującą korespondencję z Mińska: „My sami wątpimy o tem, jakoby Białoruś i Litwa oddawna były zaludnione Rosjanami; Polakom to na rękę: oni wszakże zaczęli głosić i dowodzić, że północno-zachodnie gubernje nigdy nie były rosyjskie. Uwierzył im i sam p. Mołczanow, rusyfikujący kraj nasz w szpaltach *Now. Wr.*; pobywał on czas tylko jakiś w Wilnie i już śmiało krzyczy, że cały półn.-zachodni kraj „opolaczony“, że urzędnicy sami Polacy, że rosyjskiego elementu u nas tyle co na pokaz. Ale kiedyż położoną zostanie granica kłamstwom p. Mołczanowa?! Ośmielam się zapewnić wszystkich, którzy czytali i czytają *Siewiero-zapadnija pisma* p. Mołczanowa, że rząd nasz bystrem okiem śledzi polaków-fanatyków. Przytoczę fakt, znany mi osobiście. Na ostatnim posiedzeniu sądu okręgowego w mieście Mińsku, zdarzył się taki wypadek: dwóch przysięgłych ławników, deputat szlacheckiego zebrania, pan Bogdaszewski i honorowy sędzia pokoju, pan Wańkiewicz, odmówili przysięgi w obec prawosławnego księdza, pod nieobecność katolickiego, wskutek czego zrobiono przerwę i posłano po księdza; ten zjawiwszy się w sali posiedzenia, zanim odebrał od nich przysięgę, zwrócił się do nich ze słowem wstępem po polsku; a kiedy przydujący powstrzymał go, zaproponowawszy mu mówić w sądzie rosyjskim po rosyjsku, ksiądz się obraził i wprost przystąpił do przysięgi. Okoliczność ta dała powód do spisania protokołu i zakomunikowania o wypadku gubernatorowi mińskiemu, p. Pietrowowi, zaś o p. Wańkiewicz doniesiono ministrowi sprawiedliwości. Co się tyczy

potąd u niej niezwykłą, a pani N... była nawet z żenującą mnie uprzejmością. Siedząc raz obok panny Loli rozmawiałem z nią o rzeczach dość obojętnych, i tylko z widoczną lubością przyglądałem się jej pięknym włosom, gdy w tem jakby od niechcenia wzięła mnie panna Lola dwoma paluszkami swemi za dolną wargę, stuliła ją z lekka, i położyła usta swe na nią. Spłonąłem cały, gdyż pierwszy raz w życiu dotknęły się usta moje ust kobiety, i byłem niezmiernie pomieszany. Wielkiej słodyczy nie czułem, gdyż cała rzecz zdała mi się być nienaturalną, poniżającą godność i powagę moją mężką, dotego przypominałem sobie własną szpetność moją, którą być może sam w siebie wzmówiłem. Byłem jednak tak ujęty, że przytuliłem usta moje do tych pięknych włosów i napawałem się ich wonią, a później ośmielony coraz częstszymi pocałunkami panny Loli oddawałem jej takowe i odtąd zaczęła się nasza poufałość i nibyto miłość — jak wówczas sądziłem. Niedowierzałem jednak nigdy ani szczęściu memu, ani chwilowym zachceniom kobiecym, zwłaszcza widząc rażącą zmienność w postępowaniu panny Loli, która raz była zimną i obojętną, to znów czasami zbyt czułą i wylaną, a co mnie nie raz w moich uczuciach mroziło i niedowierzającym czyniło.

(Ciąg dalszy nastąpi).

deputata Bogdaszewskiego, już wydany został ukaz, wydrukowany w tych dniach w Nr. 11 *Minisk. gub. Wied.* takiej treści: „15 marca zgodnie z ustnem przedstawieniem p. naczelnika guberni i kierując się art. 716, t. III ust. o służbie wyd. 1876 r., deputat szlachty pow. mińskiego, sekretarz gubernialny Stefan, syn Ignacego Bogdaszewski uwolniony został od służby“, tj. wypuszczony na mocy tak zw. „trzeciego punktu“; to samo czeka, nie waha się dodać *Minuta*, i honorowego sędziego pokoju...”

Proces prasowy dziennikarza warszawskiego.

Czytelnikom znana jest zapewne z zeszlorycznych doniesień sprawa p. Kazimierza Zalewskiego, redaktora *Wieku* warszawskiego z b. prezesem teatrów warszawskich p. Muchanowem. Sprawa ta rozstrzygnięta wyrokiem warszawskiej izby sądowej zapadłym w dniu 19 listopada r. z. na korzyść p. Zalewskiego, wskutek protestu prokuratora izby oraz apelacji założonej przez pełnomocnika p. Muchanowa adwokata ks. Urusowa rozpatrywana była w drugiej instancji, przez wydział kasacyjny rządzącego senatu w Petersburgu w ubiegły wtorek d. 27 marca. Po dość długiej i wyczerpującej relacji sprawy odczytanej przez senatora Piatnickiego, zabrał głos prokurator Bałudin. Przyjawszy za punkt wyjścia dwie głównie okoliczności: 1) że za krytykę działalności publicznej osoby piastującej urząd, dziennik wychodzący pod cenzurą prewencyjną nie powinien odpowiadać i 2) że jakkolwiek w artykułach *Wieku* są wyrażenia uwłaczające (*słowo i brań*) p. Muchanowowi, — podchodzą one atoli pod kategorię przewidzianą manifestem koronacyjnym; dla tych dwóch powodów p. Bałudin uznał za niemożliwe podtrzymywanie protestu warszawskiego prokuratora. Pełnomocnik p. Muchanowa książe Urusow w długiej ale treściwej obronie, wygłoszonej językiem wykwiśniętym i głosem dźwięcznym, starał się przedewszystkiem dowieść, że p. Zalewski winien odpowiadać z art. 1039 k. k. karzącego za oszczerstwo wygłoszone w druku przynoszące krzywdę bądź osobie prywatnej bądź urzędnikowi karą pieniężną lub zamknięciem w więzi. Po kilkakroć ks. U. zatrzymał uwagę sędziów nad ustępem, zawierającym rzekomą insynuację, jakoby p. Muchanow materialnie miał wyzyskiwać urząd swój i stanowisko prezesa teatrów, W rezultacie i nie poprzestając na rygory art. 1039 domagał się ks. Urusow zasądzenia kosztów i strat poniesionych przez p. Muchanowa skutkiem procesu, który odrywał go od zwykłych zajęć i naraził go na straty materialne. Pretensje te obliczył ks. Urusow na 2000 rubli. Po ks. Urusowie zabrał głos p. Włodz. Spasowicz. obrońca p. Zalewskiego niepodzielał zdania prokuratora, że p. Zalewski jako redaktor pisma wychodzącego pod cenzurą, nie powinien odpowiadać za uchybienia wyrządzone urzędnikowi przy ocenieniu jego działalności publicznej. P. Zalewski, a nie cenzor, powinien być ukarany za oszczerstwo na mocy art. 1039, gdyby popełnił czyn przez ten artykuł przewidziany. Tymczasem czynu tego nie popełnił. Artykuły *Wieku* zawierają cyfry niedokładne, zawierają i szczegóły niedokładne, ale tu nie o dokładność lub niedokładność chodzi, ale o to, czy mają one charakter przewidziany przez art. 1039. Artykuł ten mówi o zniesławieniu: gdzie ono mieści się w artykułach *Wieku*. Nie należy czytać między wierszami. Zarzut niepraktyczności gospodarczej czynić można każdemu, ileż ich wyczytujemy pod adresem ministra skarbu? Ile razy przy ogłoszeniu bilansu państwa, czytamy w dziennikach, iż ten i ów remanent wykazany jest fikcyjnie? Czemuż nie wytaczają wtedy dziennikom takim procesów w imieniu ministra skarbu? P. Z. nic więcej nie uczynił; dla czegoż p. Muchanow miałby być nietykalniejszy od tegoż samego ministra skarbu? Wogóle p. Spasowicz nie wchodząc w zbyteczne szczegóły, starał się postawić całą sprawę na szerszą widownię; mówił głównie o swobodzie słowa i o tem, że poszkodowany zawsze ma prawo i możność w drodze polemiki wyświecić prawdę. Życie prywatne człowieka nie należy do prasy, ale działalność jego publiczna podpada pod kontrolę dziennikarstwa i kontrola ta stanowi jeden z najcenniejszych jej przywilejów. Sąd podzielił to zapatrywanie i wydał wyrok, uwalniający p. Zalewskiego od wszelkiej odpowiedzialności sądowej i pozostawiał bez skutku protest prokuratora warszawskiej i powództwo pełnomocnika p. Muchanowa.

KRONIKA.

Personalja. Minister skarbu Dunajewski, który jak wiadomo, przepędził wraz z rodziną święta w Krakowie, mieszkając w pałacu biskupim, odjechał ztamtąd wczoraj do Wiednia.

Zmarli. Dr. Henryk Schweizer, pierwszy badacz dzieł Moliere w Niemczech, założyciel cenionego „Moliere-Museum“, zmarł 11 b. m. w Wiesbaden, licząc lat 76.

Zmarli: Michał Sadowski po kilku letniej chorobie zmarł w niedzielę w Krakowie. Urodzony w r. 1818 w Kosmyrzowie, syn oficera z wojen napoleońskich, a komendanta ruku Krakusów w r. 1831 — ś. p. Michał odbył szkoły w kraju, a uniwersytet w Heidelbergu, Wmieszany w wypadki 1846 i 1848 r., przez parę lat emigrował i przebywał w Paryżu i w Belgji. Po powrocie przeniósł się na wieś, gdzie przez lat kilka zajmował się gospodarstwem. Od r. 1873 osiadł stale w Krakowie, gdzie obok wspomnień młodości, licznych stosunków rodzinnych, wiązała go zwłaszcza gorąca miłość synowska do sędziwej matki, zmarłej przed parą laty, matrony pełnej uczuć patrijotycznych. Obok tych cnót rodzinnych wzorowego syna, męża i ojca, Michał Sadowski posiadał wielkie przymioty towarzyskie: serdeczny i uczynny w przyjaźni, żywego usposobienia, umysłu wykształconego, zamiłowany w działach sztuki i literaturze, gorącego przywiązania do kraju, a głęboko religijnych uczuć, Sadowski był typową, sympatyczną osobistością. Znaną w całym kraju, a liczył on tylu przyjaciół i znajomych, miał ich zaś we wszystkich dzielnicach i zagranicą, z czasów, kiedy przebywał kilka lat w Florencji, Paryżu i Szwajcarii, oddając się szczególnie niezmiernie starannemu wykształceniu córki. Ożeniony z Marją Dembowską, wołyńanką, córką generała Dembowskiego, pozostawił córkę poślubioną prof. Maurycemu Straszewskiemu i dwóch synów.

— Dnia 9 b. m. umarła w Sanoku Wiktorja z Łazowskich Machalska w 77 roku życia. Zmarła była matką zaszczytnie w kraju i zagranicą znanych techników: nadinżyniera kolei Czernowieckiej Henryka Machalskiego; c. k. inżyniera kolei Stryk-Beskid-Munkacz Maksymiliana Machalskiego, i inżyniera kolei południowej francuskiej Maurycego Machalskiego.

— W Tarnowie dyec. przemyskiej zmarł gr. kat. proboszcz i kanonik ks. Omelan Ławrowski w 67 roku życia a w Czabanówce koło Husiatyna kapelan ks. Józef Eljaszewicz.

Mianowania. Prezydium c. k. wyższego sądu krajowego we Lwowie zamianowało kancelistami sądów kolejalnych: Leona Bednawskiego, w Tarnopolu, a Józefa Giszbę, Apolinarego Koczerskiego i Władysława Małeckiego c. k. sądu krajowego we Lwowie.

Lwowski c. k. wyższy sąd krajowy przeniósł: Stanisława Pilińskiego, kancelistę sądu powiatowego w Skałacie, do sądu powiatowego w Łopatynie i zamianował kancelistami c. k. sądów powiatowych: Leona Zawadowskiego dla Horodenki, Grzegorza Dzunđe, dla Sniatyna, Józefa Czarnobilskiego, dla Bełza, Grzegorza Beckmana, dla Komarna, Michała Gilicińskiego dla Bóbrki, Emilia Wolańskiego, dla Budzanowa, Leona Werybę Wyczozańskiego Pietruszewicza, dla Skałatu, Stanisława Wincetego Nowackiego, dla Zborowa i systemizowanych djetaryuszów tabuli krajowej we Lwowie: Bronisława Siateckiego dla gródka, a Sywestra Des Loges dla Mikołajowa; tudzież zamianował kancelistami c. k. sądów powiatowych dla prowadzenia ksiąg gruntowych: Michała Cwenarskiego, dla Bełza, Gustawa Hageny, dla Budzanowa, Franciszka Romualda Wowkonowicza, dla Trembowli, i systemizowanego dyetarjusza tabuli krajowej we Lwowie, Rudolfa Dörflera, dla Liska.

Jan Wróblewski, sierżant 58 batalionu obrony krajowej, otrzymał posadę kancelisty w sądzie pow. w Borszczowie.

Prezentę na grecko-katolicką kapelanię *regiae collationis* w Suchodole, otrzymał ks. Tomasz Sobotka.

Rada m. Lwowa. Na onegdajszym posiedzeniu które się rozpoczęło o godzinie trzy kwadrans na 6 załatwiono trzy sprawy postawione na porządku dziennym.

Dla nadania trzech posagów po 150 zł. z fundacji miejskiej arcyks. Gizelli, których wypłata nastąpi d. 20 maja, wylosowano z pomiędzy 24 kandydatek: Michalinę Podgórską, Magdaleny Wojciechowską i Wilhelminę Kahofer.

Bez dyskusji przyjęto wnioski sekcji, żądający zezwolenia na wydzierżawienie lokalności w domu p. Eichnera przy ul. Żółkiewskiej na cele wojskowe za opłatą czynszu rocznego po 576 zł.

Nakoniec upoważniono jednomyślnie prezydenta aby przenoszącemu się w stan stałego spoczynku komendantowi placu pułkownikowi Leuchtenbergowi, wyraził życzenia pożegnalne z należnym uznaniem jego działalności, godzącej interesa wojskowości z ekonomją wypadającą na korzyść gminy.

Po wyczerpaniu porządku dziennego zamknął prezydent miasta posiedzenie o godzinie pół do 7-mej.

W Magistracie lwowskim rozpoczęto już przygotowania do spisów wyborczych, choć termin wyboru posła do Rady państwa nie został jeszczeznaczony. Zestawienie spisów jednak jest pracą tak rozległą, że wymaga parę tygodni czasu i zajęcie kilkunastu ludzi poza godzinami urzędowymi.

Szkolnictwo. Z Wiednia donoszą *Nowej Reformie*: „Minister oświaty zarządził, aby odtąd w swiadectwach kwalifikacyjnych dla nauczycieli szkół wydziałowych oznaczano wyraźnie język wykładowy szkoły, dla której kwalifikacja jest ważna — tak, aby było powiedziano: „Uzdolniony do szkoły wydziałowej z niemieckim, polskim, czeskim... itp. językiem wykładowym. W Galicji dawno już jest ta forma przyświadczeń kwalifikacyjnych dla wszelkich szkół ludowych przestrzegana. Ministerstwo swiata zarządziło rewizję wszystkich książek naukowych dla szkół średnich, sporządziło nowy ich wykaz, a do dyrektorów szkół średnich wystosowało reskrypt, w którym im poleca, aby przy nauce zwracali baczną uwagę na błędy i braki książek, i ministerstwo o nich zawiadomili, aby można zarządzić, co dla ich sprostowania jest potrzebnem. Spodziewamy się, że reskrypt ten nie naruszył w niczem praw galicyjskiej Rady szkolnej, która z mocy statutu swego ma prawo oznaczania książek naukowych.

W szale rozpaczliwym wskutek zawiedzionej miłości chciała odebrać sobie życie wczoraj wieczorem panna K. przy ulicy Zamarstynowskiej. Dowiedziawszy się, że narzeczony ją porzucił, zamknęła się w pokoju i oblawszy suknie naftą podpaliła się. Nieszczęśliwa odniosła wiele ran niebezpiecznych z oparzenia, ale staraniu sąsiadów i krewnych udało się ją ocalić.

Konfiskata. Wczorajszy numer *Gazety Narod*, skonfiskowano za artykuł w Kronice p. t. „Miłość z przeszkodami“, przedrukowany dosłownie z *Gaz. Polskiej*, wychodzącej w Czerniowcach.

Kradzieże. Pannę A. F. skradziono wannę z cynkowej blachy, lakierowaną, z podwórza pod l. 7 ulica Kurkowa. — Trzy kury (żółta, biała i pstrokata) wartości 3 złr. z zamkniętej komórki pod l. 7 ulica Kurkowa pani J. S.

Aresztowania. Policja uwięziła Marię Frduńczak za kradzież kwoty 7 złr. — Wojciecha Pastuszka, Roberta Serwackiego, Szymona Huńkę, Antoniego Zbrońskiego i Piotra Zaczkowski, za uchylanie się z pod dozoru policyjnego przy włóczegostwie w nocnej porze.

Zguba. Pani E. S. zgubiła złotą branzoletkę z granatkami wartości 9 złr. — Pan S. B. książkę pod tytułem: „Podróż do Włoch“, przez Józefa Kremera wydana, z podpisem Janusza Drewnowskiego.

Znaleziono. W policji znajduje się złota branzoletka z granatkami. — Kuferek z rzeczami jakiegoś zarobnika, w którym się znajduje meldunkowa kartka Michała Ilczyszyna.

Śmiertelność we Lwowie. W 14-tym tygodniu od 30go marca do 5go kwietnia b. r. zmarło w mieście naszym ogółem osób 77, to jest o 1 mniej, aniżeli w poprzedzającym tygodniu. Największa śmiertelność panowała w chorobach gruźlicy (18) i zapalenia przewodu oddechowego (12).

W Komarnie defraudacja funduszu filji b. banku włościańskiego o ile dotąd wykryto, sięga już do 12,000 gld. Mimo to ajenta banku Wierzbickiego wypuszczono na wolną stopę.

Ruska narodna Targowla zakłada filję w Stanisławowie, i w tym celu wynajęto tam sklep blisko śródmieścia. Założenie filji w Przemyśle doznało trudności z powodu wynajmu stosownego lokalu.

Krakowskie towarzystwo oświaty ludowej jak donosi *N. Ref.* zgłosiło się do przewodniczącego sądu krajowego karnego w Krakowie p. Czystaczana, z gotowością udzielenia pewnej ilości książek na założenie czytelnicy dla więźniów, odsiadujących kate w krakowskich więzieniach. W skutek tego w dniu 13 b. m. po nabożeństwie otworzył prezes Czystaczan czytelnicy tę stosownym, pięknym przemówieniem, w którym nawiązując do dnia Zmartwychwstania, życzył więźniom, aby przez oświatę zmartwychwstali z swych błędów i zbrodni, których matką ciemnota. Jak się dowiadujemy, kilkudziesięciu więźniów, kobiet i mężczyzn zgłosiło się po książki i w wolnych chwilach je chciwie odczytują. Równie i wczoraj zgłaszało się jeszcze więcej więźniów po nowe książki, których im też zarząd więzień chętnie udziela.

Miłe stosunki. Od osoby przybyłej temi dniami z Wołynia dowiadujemy się o zuchwałej kradzieży, jaką popełniono w połowie stycznia r. b. w miasteczku Białogródce oddalonym o 18 wiorst od miasta powiatowego Zasławia na Wołyniu. Szajka złodziei złożona z 6 do 7 osób zamaskowanych zajęła przed północą wozem przed zabudowanie piętrowe, stojące w samym środku rynku, a mieszkające w sobie biura kluczowego zarządu dóbr księcia Romana Sanguszki, otworzyła przemocą główną bramę, stróża śpiącego w sieni związała i zagroziła mu natychmiastową śmiercią jeżeli słówko jedno wyrzeczy. Następnie oświecili sobie rabusie wszystkie pokoje. Dwóch oficjalistów, śpiących w pokoju gdzie stała kasa związali również, położyli ich na ziemi i przykryli kołdrami a następnie w mgnieniu oka rozbili dużą żelazną kasę i z niej zabrali około 4.000 rubli przeważnie w monecie zdawkowej. Pieniądzmi tymi natychmiast się podzielili i zabrawszy jeszcze z kieszeni jednego z przerażonych oficjalistów kwotę 11 rs. oddalili się na dalszy rabunek do magazynów i pokoi niezamieszkałych księcia R. Sanguszki. Powiązani oficjaliści tak się przerażili, że dopiero kiedy słońce zaświeciło, zrobili alarm, ale rzecz prosta — za późno. Kradzież była zuchwała, a zachowanie się policji miejscowej charakteryzuje bardzo dobre stosunki miejscowe. Podejrzanie padło na pewnego wieśniaka, mieszkającego w temże miasteczku, że należał do rabunku. Wieśniak ten bowiem odsiedział był 10 lat w katordze za liczne zbrodnie i rabunki popełnione dawniej. „Stanowy przystaw“, zrobił rewizję w chacie jego, znalazł około 400 rubli w miedzianej monecie zdawkowej oprócz tego weksel na kwotę 600 rubli, mimo to nie uwięził go, bo żona wieśniaka zaświadczyła, iż całą noc spał w domu.

Z Kowna piszą do Kraju: „Na dzień 28go kwietnia oznaczony został termin rozpatrywania sprawy trwającej już lat kilka. W procesie tym, znanym ogólnie pod nazwą manuczyńskiego, chodzi o nieprawnie jakoby zagarniętą miljonową sukcesję. Powodem w tej bardzo skomplikowanej sprawie jest oficer dymisjonowany, bez żadnych środków materialnych (Polak). Rzecznikami obu stron będą w sądzie powagi adwokackie, mające przybyć z Petersburga i Warszawy. Na dzień 18go kwietnia przypada pierwsze posiedzenie wydziału do spraw kryminalnych z udziałem przysięgłych. Będą to pierwsze kadencje sądowe w mieście naszym, gdyż dotąd sąd rozpatrywał sprawy kryminalne tylko w Szawlach, Nowoaleksandrowsku, a obecnie w Poniewieżu.

Marnotrawstwo majątków. Niektórzy właściciele ziemscy na Litwie solidarnie wzięwszy się za rękę, postanowili, jak donosi *Gaz. Pol.* wyprzedzić swe lasy handlarzom za cenę niepraktykowanie niską. Postanowienie to powzięli i wykonali między innymi: 1) książę Piotr Wittgenstein, posiadający w samej gubernji mińskiej przeszło 700.000 dziesięcin ziemi (czyli 1.400.000 morgów polskich), obecnie sprzedaje żydom sosny po 50, wyraźnie pięćdziesiąt kopiejek, za sztukę drzewa towarowego na wybór. — 2) P. Bulharyn, właściciel majątku Wincentynowo, w pow. borysowskim, który na początku r. b. sprzedał trzem miejscowym kupeom starozakonnym 15 włók lasu za 7000 rubli, kupcy odprzedali natychmiast ten sam las za 15.700 rubli, czyli zarobili na tym interesie na czysto 8700 rubli w przeciągu kilku tygodni. — 3) P. Cichowski, właściciel Twark, który sprzedał przed kilku tygodniami 20 włók ślicznego sosnowego lasu nad Niemnem, po 620 rubli za włókę, gdy takowa warta była co najmniej po rubli 1200 itd. Oto co się nazywa postępowe gospodarstwo!

Rabunek pod Cieplicami. Dzienniki wiedeńskie donoszą, że gruba opona tajemnicy, pokrywającej sprawców śmiałego napadu na młynarza w Schweizermühle: o czem wczoraj pisaliśmy, poczyna się z lekka odchyłać. Natrafiono już na koniec nitki, z pomocą której będzie można wykryć rzezimieszków.

Pewne indywiduum nazwiskiem Kratz, poznało w więzieniu technika, który po wypuszczeniu na wolność zrobił mu propozycję, aby urządzić napad na dom bogatego młynarza w ten sposób, iż jeden z nich przebierze się za komisarza policyjnego, drugi zaś za żandarma.

Ponieważ Kratz odrzucił tę propozycję, technik zagroził mu śmiercią w razie wydania tajemnicy. Kiedy więc Kratz usłyszał o rzezonym napadzie, w tej chwili domyślił się, że sprawcą jego musi być technik i nawiadomił bezzwłocznie o podejrzeniu swoim władzę.

Wiedeń, 15 kwietnia. W uzupełnieniu doniesienia o egzaminach konduktorskich na liniach kolei żelaznej północnej donoszą, że w biurach dyrekcyjnych teje kolei pracują także nad zaprowadzeniem napisów w dwóch językach na biletach jazdy. Jako zasadę przyjęto tutaj, że na biletach wydawanych na niemieckich stacjach będzie najprzód umieszczany napis w języku niemieckim, przeciwnie zaś na stacjach słowiańskich umieszczonym będzie najprzód słowiański to jest czeski, względnie polski napis. Ta zmiana zaprowadzona będzie dopiero po nadaniu nowej koncesji. Oczywiście wszystkie to zapowiada się *ad captandam benevolentiam*.

Z Wiednia donoszą do Czasu: „Arcyksiążę Rudolf przyjmował w Laksenburgu znakomitszych członków kongresu ornitologicznego i pokazywał im swoje przyrodnicze zbiory. Przy tej sposobności powiedział do hr. Włodzimierza Dzieduszyckiego: „widzi pan, że mam prawie tyle orłów, co pan“. Na co hr. Dzieduszycki odpowiedział ze znaną swoją skromnością: „tak, ale Wasza Cesarska Wysokość sam je upolowałeś, ja zaś tylko zbieram“.

Na wczorajszym towarzyskim wieczorku Związku prasy zagranicznej, obecni byli jako goście, członkowie kongresu, a między nimi hr. Włodzimierz Dzieduszycki, profesor Dybowski, Bacher redaktor i hodowca z Warszawy. Po latach 21 spotkali się tam z sobą niespodzianie, nie wiedząc wcale o sobie, profesor Dybowski i Mierziński i odrazu się poznali. Widzieli się zaś z sobą ostatni raz — w cytadeli warszawskiej, gdzie razem siedzieli. Profesor Dybowski zostaje tu przez święta, gdyż w przyszły czwartek dopiero będzie mógł przedstawić się cesarzowi.

Na wspomnianym wieczorku śpiewał Mierziński dumkę Kratzera po polsku i sicilienne z Roberta djabla, po kolacji zaś, z humorem *d'un bon garçon*, dał koncert z gwizdania, do którego sam sobie akompaniował na fortepianie. Oklaski nie miały końca.

Grała również z wielką biegłością kilka utworów na fortepianie znana pianistka panna Więckowska, która jako koncertantka zdobyła już sobie dobre imię.

Profesor Dybowski spiesząc do Lwowa, zatrzyma się tylko jeden dzień w Krakowie, a na przyszły rok zamierza urządzić wystawę kamczacką.

Petersburg 14 kwietnia. Świeżo otwarta w akademji sztuk pięknych wystawa, jest pierwszą po wprowadzeniu reformy, znoszącej wszelkie w jej gmachu wystawy prywatne co ma służyć za środek do wzbogacenia jedynej urządzanej co rok przez akademję. Obecna wystawa przedstawia się pokaznie, jak donosi *Kraj*, chociaż nie posiada arcydzieł skupiających na siebie ogólną uwagę. Obok znanych nazwisk Orłowskiego, Klewera, Kowalewskiego i wielu innych, zwracają na siebie uwagę prace Swiedomskiego i Kiwszenki, ustalające w różnych kierunkach reputacje ich aut. Z polskich prac oprócz nadesłanych z Warszawy dwóch obrazów Gersona „Śmieć Przemysława“ i „Bez nadziei“, spotykamy płótna bawiących w Rzymie laureatów i stypendystów akademji: Wiesiołowskiego: „Dwie ofiary Tyberjusa“ i „Rozdawanie obiadu biednym przez ks. kapucynów“ i Bakalowicza „Kassandra przepowiadająca zburzenie Troi“, wszystkie trzy świeżące o posuwaniu się ich autorów silnym krokiem naprzód. W oddziale rzeźby zaś Steinman wystawił portret Szopena i kilka innych portretów medaljonowych, a Weloński niewielką rzeźbioną puszkę do jałmużny.

Sławna truicielka Marja Jeanneret, której proces był tak głośnym zmarła d. 3 b. m. w więzie-

niu zurychskim. Była ona dozorczynią chorych w szpitalu i tam już to z drobnostkowej zemsty, już też z chorobliwej manji mordowania wysłała na drugi świat za pomocą trucizny oddanych swej opiece chorych. Zadawała mianowicie atropinę, w dozach jednak tak małych, że śmierć następowała powoli i nie budziła w lekarzach żadnego podejrzenia. W r. 1868 skazaną została przez sąd genewski na 20 lat więzienia, gdzie była nader użyteczną jako nauczycielka haftowania.

Sara Bernhardt wygwizdana. Z Paryża piszą: Stała się rzecz niesłychana — wielka Sara została wygwizdana. Przed kilku dniami dawano w Porte-Saint-Martin „Damę kameljową“. Publiczność zapełniła teatr, godzina rozpoczęcia przedstawienia już nderżyła, a kortyna się nie podnosi. Wyczekiwanie takie trwało z pół godziny. Nareszcie podniosła się kortyna i Sara weszła na scenę. W tej chwili zerwała się w amfiteatrze burza sykania i pisków. Przyjęcie to tak wzruszyło Sarę, że za ledwie wycofała się za kulisy dostała silnego krwotoku.

Pierścionek ślubny zdrajcą. Odezwą austriackiego konsulatu w Jassach została w ubiegłym tygodniu policja wiedeńska uwiadomiona, że poborca podatkowy Jan Babtysta, sprzeniewierzywszy sumę 70.000 franków umknął w kierunku do Wiednia.

Agentom policyjnym w Wiedniu wpadł w oko pewien przyjezdny, który stanął w hotelu „Metropol“ i zapisał się jako J. Blau z Tarnopola. Uderzyła ich mianowicie zgodność nadesłanego rysopisu. Dla wyjaśnienia i zbadania rzeczy odstawiono Blaua do biura policyjnego, gdzie komisarz zapytał go wprost, czy nie jest poszukiwanym poborcą, z Jass zbiegłym. Blau wypierał się stanowczo, twierdząc, iż może ndowodnić, że pochodzi z Tarnopola i nazywa się tak, jak się zameldował. W tej chwili jednak wpadł komisarzowi w oko pierścionek ślubny na ręce Blaua. Poprosił więc o pokazanie go. Na wewnętrznej stronie wyryte było imię i nazwisko oraz data ślubu, ale nie Blaua lecz Jana Baptysty.

Wobec tego nie pozostało przyaresztowanemu nic innego uczynić, jak przyznać się do winy. Z dalszego przesłuchania okazało się, że Jan Baptysta rzeczywiście pochodzi z Tarnopola, i że właściwe jego nazwisko jest Simon Kornblau, które zamienił dopiero po wyemigrowaniu do Rumunji i przejściu na wiarę grecko-schyzmatyczną.

Dwanaście milionów. Na cele dobroczynne zapisała zmarła w Paryżu milionerka Henclowa, urodzona Sliwińska, żona duńczyka, córka zakrystjana kościelnego. Ciekawą jej biografię zapowiada ogłosić *Figaro*.

Stronictwo teatralne Z Madrytu donoszą, że dnia 15 marca podczas przedstawienia Hugonotów „Gayarzyści“ zniecierpliwieni przewlekającym się „engagement“ Masiniego, który nie pozwala usłyszeć im nareszcie boskiego Gayarre'a uknuli przeciw niemu formalny spiszek. Po każdym oklasku odzywały się gwałtowne sykania i świstawki, Masini znosił wszystko z początku obojętnie, wreszcie doprowadzony do ostateczności w połowie miłośnego duetu (akt 4) porzucił swą Walentynę i ostentacyjnie scenę opuścił. Skonfundowana „diva“ (Teodorini) wybiegła za nim za kulisy... orkiestra zamilkła, w sali zapanował zgiełk nie do opisania, krzyki, brawa, sykania, tupanie nogami głośny głos mowy dyrektora, który przeproszał za nagłą niedyspozycję Masiniego i prosił o spokojne rozejście się do domów. Królowa obecna na przedstawieniu opuściła pierwsza salę zwracając się ze zwykłym grzecznym ukłonem ku rozszalałej publice... Nazajutrz deputacja złożona z najwybitniejszych kraju przedstawicieli ndała się do tenora z kondolencją i prośbą o dalsze występy. Prześlagny Masini śpiewał w parę dni później w „Lukrecji Borgia“, a widzowie licznymi owacjami starali się złagodzić obrazę tak niesłusznie znakomitemu artyście wyrządzoną.

Miłość kobiety. Przed sądem w Petersburgu stawało 10 bm. przesłizne dziewczę, niejaka panna Ignatów, która przyznała się do spełnienia kilku kradzieży. Dopnęła się ona ich, aby móżdżek pojechać za narzeczonym swym, który za przestępstwa polityczne zesłany został na Sybir. Trybunał skazał ją tylko na miesiąc więzienia. Kiedy próżby nie nieskutkowały i kary jej nie powiększono, wstała blada i wykrzyknęła: Skoro wyjdę z więzienia zamorduję pierwszego człowieka co mi stanie w drodze, aby w ten sposób zobaczyć się z moim narzeczonym.

Gonitwy myśliwskie we Lwowie rozpoczęły się wczoraj. Z uderzeniem naznaczonej godziny pół do 2 popołudniu zebrało się towarzystwo na placu św. Jura pod dyrekcją мастера ks. Thurn-Taxis. Role jelenia objął br. A. Heydel, a gończych pp. Witold Postrnski i porucznik nłanów Brückner. Za nimi podążyło towarzystwo złożone z następujących osób: księżna Thurn-Taxis i hr. Marja Gołuchowska, tudzież panowie hr. Józef Gołuchowski, generał książę Croy, porucznicy: ks. L. Poniński i Lewicki, Zygmunt Pietruski i Rotmistrz Rafałowski.

Ulicą cmentarną pogoń posunęła przez tor kolejowy górami i lasami pomiędzy Zimnąwodą a Rzesną, skręciła następnie do lasu w Bilohorszczy ogromnemi błotami, a potem dostała się mimo folwarku wyścigowego na trakt janowski, i około godziny 4 powróciła do miasta szczęśliwie. Następna gonitwa w sobotę.

Teatr, literatura i sztuka.

Teatr. (Nihilisci, komedja w 3 aktach Adolfa Abrahamowicza i Ryszarda Ruszkowskiego). Odegrana onegdaj po raz pierwszy, a wczoraj po raz drugi trzy aktowa sztuka powyżej wymienionej spółki jest krotocwilą nader wesołą i zręcznie zbudowaną, a ma nadto tę zaletę, że zawiera w sobie sporo satyry na ludzi, których autorowie scharakteryzowali słowami: miłości, golizna, i kompromitacja — a którzy roszczą sobie pretensje osiadać na wierzchu w nabiale społecznym.

Otóż grono takich ludzi, z humorem przedstawionych przez pp. Zboińskiego, Kwiecińskiego, Skalskiego, Kasprowicza, Walewskiego, a poniekąd i p. Wojdałowicza zawiązuje klub karciano-pijacki. Niepodoba się to wielce niejakiemu Szperalskiemu, odtworzonemu na scenie przez autora Nr. 2, który z miłości dla awansu i sławy wszędzie wietrzy spiski i knowania rewolucyjne. Powstaje stąd szereg komicznych zamieszkań i zawikłań, które ostatecznie rozwiązuje udający rozsądnego prokuratora p. Lubicz, za co tradycyjalnym zwyczajem autorów dramatycz. nagrodzony zostaje białą rączką panny Stachowiczówny ku niezmiernej radości matki swej pani Germanowej. Cieszy się jeszcze i pani Zapolska, że odzyskała zbląkanego na manowce męża, i matka jej pani Aszpergerowa i siostra milutka szczebiotka pani Kwiecińska, i wśród tej ogólnej radości zapada o pół do 10ej korynta, po czem publiczność ubawiwszy się doskonale z dobrym apetytem idzie na kolację.

Panna Paulina Rossini opuściła onegdaj miasto nasze udając się do Neapolu.

Pan Gustaw Fiszer artysta dramatyczny dawał we wtorek przedstawienie w Przemysłu. Do repertuaru jego sztuczek przybył nowy nadzwyczaj zabawny monodram p. t. „Lejbus w łaźni“.

P. Galasiwicz, autor „Czartowskiej łąwy“ i „Wspólnych win“ pracuje nad nowym dramatycznym utworem ludowym, który prawdopodobnie w sezonie letnim ukaże się na scenie.

Wystawa obrazów Matejki otwartą jeszcze będzie dnia 20 b. m. Z przyjemnością zanotować możemy, że ruch zwiedzających wystawę osób powiększył się znacznie. Widocznie sprawił to krótki do zamknięcia wystawy termin.

Jak już donieśliśmy przed świętami, dochód ze sprzedaży biletów w dniu 14 b. m. przeznaczony był na cele dobroczynne, a mianowicie na powiększenie funduszu weteranów z roku 1831 i Towarzystwa „Rodziny“. Ogółem zwiedziło w tym dniu wystawę osób 192, a dochód w kwocie 57 zł. 60 ct. otrzymany rozdzielono w połowie na dwa powyżej wspomniane cele.

Onegdaj zwiedzili wystawę książę Wirtembergski, ks. biskupi Morawski i Sembratowicz oraz obydwa seminarja duchowne łacińskie i ruskie.

Na wystawie ornitologicznej w Wiedniu otrzymali dyplomy honorowe: hr. Włodzimierz Dzieduszycki za orły, a p. Ulanowski z Krakowa za koguty.

W paryskim teatrze: „Nouveautés“ wystawiono w dniu 19 z. m. nową operę komiczną: „Babolin“, muzyka Ludwika Vanray do słów Pawła Ferriera i Juljusza Prével. Krytyka chwali muzykę przyjemną i wytworną, chociaż nie oryginalną, tudzież bogactwo sytuacji komicznych.

Nr. 8 Ogniska zawiera: W żydowskich rękach powieść Michała Bałuckiego. — Zygmunt August i czasy jego w Polsce, przez Felicję z Wasilewskich Boberską. — Listy Jakóba Ortis, przez Hugona Foscolo, z włoskiego przełożył Adam Grabczewski. — Obrazki z przeszłości. — Kazimierz hr. Wodzicki. — Żart królewicza, komedjo-dramat w 3 aktach L. hr. Starzeńskiego. — Uwagi nad wychowaniem przez D. — Korespondencja z Florencji. — Przy Ognisku. — Przegląd polityczny. — Ze skarba narodowego. — Objaśnienia do rycin. — Rozmaitości. — Łamigłówna. — Rozwiązanie szarady i kwadratu magicznego zawartych w nr. 7. — Ryciny: Kazimierz hr. Wodzicki, rys. Oschoowski. Cerkiew w Rozdole, rys. Grabiński. — Św. Jan Ewangielista, podług obrazu Dominikino.

Humorystyka.

Z Kurjera Świątecznego.

Prośba do „Chałata“.

Czy w pałacu, czy to w chacie,
Zimą, latem, w dzień czy w noc
Któż cię nie zna mój „chałacie“
Gdzież nie sięga twoja moc?

Przecież szlachcie, chłop, czy prałat,
W mieście, czy wśród wiejskich chat,
Dobrze wie co to jest „chałat“
Boć nim nasz pokryty świat!

I na próżno te mozoły,
Nadaremny pono trud,
Choć ci chcą oberznąć poły,
Będiesz takim jak i wprzód.

Więc głos z różnych sfer i światów,
Chcemy złożyć już „do akt“
I obecność tych „chałatów“
Za konieczny przyjąć fakt!

Bo inaczej nie wypada,
Trudno przecie z faktów drzwi,
A gdy los nam dał sąsiada,
Trzeba z nim po ludzku żyć,

Tak też będzie w naszym światku,
Bez narzekań czezych i gróźb,
Lecz wysłuchaj wprzód „chałatku“
Najślusniejszej z słusznych prośb:

I gdy żyć chcesz po sąsiedzku.
Z czem nie byłoby ci źle.
To nie szwargocz po niemiecku,
Bo to jest do licha pfe!

Nie lubuj się w tym szwargocie,
Lecz handlując sobie zdrów,
Zarób dużo — kap się w złocie,
Ale po naszymu mów!

Siedź w sklepiku, kuj w warsztacie,
Inwentarza prowadź chów,
Tylko zmiłuj się „chałacie“
Po naszymu dobrze mów!

Skoro spełnisz to żądanie,
Co przecie tak łatwa rzecz,
Wszelki hałas wnet ustanie,
Uprzedzenia pójda precz!

I w pałacu ani w chacie,
Nie usłyszysz przykrych słów,
Tylko zmiłuj się „chałacie“
Raz po polsku dobrze mów.

Z Kołców.

O pannie pieniędzy chciwej. (Prowincjonalna historia).

On uczucia żywił dla niej,
Jak najszczerze:
I pisywał do swej lubej
Czułe wiersze.

Wzdychał, jęczał i wylewał
Łzy obficie
I strzegł przytem ortografji
Znakomicie.

A co ona uczyniła?

Słuchać proszę:
Sprzedawała jego pienia,
Po trzy grosze.

On, gdy o tej się dowiedział,
Poniewierce:
Na sześć kłódek, dla niegodnej,
Zamknął serce!

A sens z tego z panien każda,
Niech wysnje;
Że kochanka się uczniem,
Nie handluje.

Trzpiot.

Kochałem się w Mani,
Kochałem się w Zosi
I kocham się dzisiaj
W Julci i Małgosi.
Gdy tak dalej pójdzie
To najnie spodzianiej,
Jutro się zakocham
W Helence lub Frani.

Ta mnie nęci oczkiem,
A ta wabi nóżką,
Tamta ma bniuzczek,
Jak rajskie jabłuszko.
Więc też kocham wszystkie,
O serce nie pytam:
Która się nastreczy,
Tę w objęcia chwytam.

Cóż że panny płaczą,
Że mamunie łają,
Zawsze znajdę takie,
Co mnie pokochają.
Łez nie mogę strawić, —
Gonię za chichotem
I dopókim młody,
Będę zawsze trzpiotem.

Przepis na wyborne baby.

Weź 4 garnce egzaltacji, 2 funty zarozumiałości, funt kokieterji, funt złośliwości, 3 funty plotkarstwa, 2 funty grymasów, pół funta spazmów oraz 4 luty czności i miesznanie tę długo wygniataj aby się dobrze połączyła. Gdy już dobrze podrośnie, należy kłaść w formę szyku i elegancji, a zarezczam, że będzie wyborna i prawdziwa baba.

Tempora mutantur.

A! nigdy nie wierzę w to głupie twierdzenie, że się syn wdaje w ojca! O ja to wiem, że nie... A kiedy ja co powiem, to już nie bez daty: Byłam jeszcze bawarką przed trzydziestu laty, Bankier X., który u nas młody jeszcze bywał, Co ze mną nafiłował, — aj! co dokazywał! Dziś mam własną bawarję... syn jego tu łązi Spojrzy na mnie? nie, ciągle mizdrzy się do Kazi!

Telegramy „Kurjera Lwowskiego“.

Wiedeń 16 kwietnia. Kraży pogłoska, że namiestnik dolnej Anstrji Possinger przeniesiony ma być do Tryestu, namiestnik tamtejszy Pretis do Tyrolu, a tyrolski baron Widman do Wiednia.

Smolka obejmie w połowie następnego tygodnia czynności przydziałne w kancelarji Izby deputowanych. Koniec sesji ma nastąpić w drugiej połowie maja.

Rzeźnicy tutejsi wręczają jutro ministrowi rolnictwa podanie o zakaz wywozu bydła do Szwajcarii i Niemiec motywując, że woły Czech i Morawji wystarczą na wyżywienie Wiednia choćby i węgierscy właściciele wołów się usunęli.

Bukareszt 16 kwietnia. Cesarzewiczostwo przejechali tędy dziś o 6 — witani serdecznie przez obecnych.

Wiadomości polityczne.

Wiedeń, 16. kwietnia.

Minister Dunajewski zaraz po powrocie do Wiednia ma zdecydować kwestję co do finansowego udziału państwa w budowie kolei bukowińskich i kolei Lwowsko-Rawskiej.

Poseł Zborowski w chwili po zamianowaniu prezydentem trybunału w Krakowie złożywszy mandat poselski do Rady państwa, cofnął następnie podanie.

Polit. Corresp. pisze: *Budapester Corresp.* doniosła, że namiestnik dolno-austriacki rozkaz wydania wiadomego okólnika w sprawie presz-burgskiej targowicy wydał, otrzymał wprost od ministra rolnictwa, hr. Falkenhayna, który go wydał bez wiadomości reszty ministrów, a nawet, o ile się zdaje, bez wniosku swego fachowego referenta. Całe to doniesienie jest już dla tego fałszywe, że okólnik namiestniczy wydany został ze względów weterynarsko-policyjnych, a sprawowanie przepisów weterynarsko-policyjnych nie należy w pierwszym rzędzie do ministra rolnictwa. Dalszy rozbiór uwag *Budapester Corresp.* nie posłużyłby w niczem sprawie, skoro dotyczące rokowania są już zupełnie zamknięte.

Budapeszt 15 kwietnia. Według *Budap. Corr.* Węgry mają zamiar z powodu niedawnego sporu o targowicę wołową zaproponować zawarcie konwencji co do zarazy bydłowej z Przedlitawją.

Preszburg 16. kwietnia. Ministerjum wezwało gminę tutejszą do wykazania się prawem odbywania targu wołowego i do przestrzegania ścisłego przepisów weterynarskich. — Zarazem zawiadomiło burmistrza telegrafem, że radca ministerjalny Liphay przybędzie dzisiaj do Preszburga, aby przekonać się osobiście o przeprowadzeniu przepisów weterynarskich.

Paryż 15 kwietnia. O misji francuskiego posła do Pekinu dowiaduje się *Liberté* co następuje: Pan Patenotre ma wykonać dwie misje: u króla Anamu i u rządu chińskiego. Król Anamski znajdzie się w obec Francji w tej sytuacji, co bej Tunetański. Anam będzie oddany pod protektorat Francji. Na dworze w Hue zamieszka rezydent francuski, który mieć będzie wpływ przeważny na administrację i politykę królestwa. Delta Czerwonej rzeki będzie zawisła od dworu w Hue i poddana pod protektorat Francji. Co do Chin chodzi tylko po prostu o oznaczenie granic. Protektorat Francji rozciągać się będzie od przylądka Poklung na wybrzeżu i do gorzystej okolicy wewnątrz kraju.

Berlin 15 kwietnia. Po odpoczynku świątecznym odbyły się dwa zebrania partyjne: wiec katolików w Kolonii i zebranie narodowo-liberałów z południowych Niemiec. Ostatni zebrałszy się w Neustadt na podstawie programu heidlerskiego mają oświadczyć się według *Köln. Ztg.* przeciw ruchowi postępowców a za narodowo-liberalnym kierunkiem polityki. Partja taka która by ideę wolności podniosła wysoko, a miała przytem dość elastyczności do ustąpienia rządowi w drobnych niezasadniczych kwestjach, jest według *Pfälzische Presse* konieczna potrzebna.

Nordd. Allg. Ztg. zapewnia, że wiadomości o rokowaniach z Miquelem względem wstąpienia jego do gabinetu, jako też o przesileniach gabinetowych są zupełnie zmyślone.

Rzym 15 kwietnia. Wkrótce ma być wydana oryginalna encyklika papieska przeciw masonom (!) w której ma się znajdować ustęp następujący: „Masoneria szerząc się coraz straszliwiej dąży do zniszczenia tronów i ołtarzy i dobrobytu ogólnego. Jej środkami są odchrześcijanienie państwa i nauka materialistyczna. Nie wiara lecz rozum winien kierować człowiekiem. Powinności względem Boga, wpływ kościoła zniszczono, a święta stolica narażona jest na bezustanne zaczepki. I dlatego to dziedzictwo św. Piotra oddaje koronie sabaudzkiej, a z katolicyzmem i papizmem toczy się walka na noże. Te pełne korupcji prądy przenikające świat wspomagają prasa, teatr i sztuka naturalistyczna, obudzająca namiętność a usypiająca cnotę. Grzech rośnie, małżeństwo stało się kontraktem cywilnym, a wychowanie ogranicza się na naukowem wykształceniu. Głoszą powagę

ludu i ateizm państwowy i wyrównują w ten sposób drogi radykalnym filozofom, żądającym wspólnej własności i zrównania stanów. Więc w 18 wieków po Chrystusie ma świat chrześcijański upaść niżej od świata pogańskiego. Rozdział kościoła i państwa jest potwornością. Życie państw płynie także z Boga. Bóg jest motorem zwierzchnictwa, zwierzchnicy są więc jego pomocnikami i twierdzenie, że ludy mogą odmówić zwierzchnikom posłuszeństwa jest fałszem i zbrodnią. Dokądby świat doszedł, gdyby znikła bojaźń boża i posłuszeństwo? Socjalizm i komunizm są wymowną na to odpowiedzią. Masoni schlebliwym książętom, bo potrzebują ich do walki z kościołem, ale ci sami pochlebcy staliby się najzawziętymi ich wrogami, gdyby ci chcieli moc ich złamać. Oby się wczas obejrżeli. Masoni oszukują lud i pobudzają go przeciw tym dwom potęgom. Kościół ochrania trony i uczy, że posłuszeństwo jest obowiązkiem.“ Wygląda to na apokryf.

Madryt 14 kwietnia. Po oficjalnych zapewnieniach o spokoju na Kubie nadchodzi dziś wiadomość, że wojska hiszpańskie starły się z powstańcami i zabiły ich przeszło 50. Jakkolwiek więc amerykańskie doniesienia o powstaniu na wyspie widocznie są przesadzone, trudno wobec faktu uwierzyć także w uspokojenia oficjalne rządu hiszpańskiego.

Stambuł 14 kwietnia. Spór religijny przeszedł znów w nową fazę. Patriarcha kościoła gr. prawosławnego Joachim III zrezygnował z godności, a miészana rada wybrała jego zastępcą metropolitę z Efezu mgnora Agathangelosa.

Sprawa przedłużenia pełnomocnictw Aleko baszy przedłożona zostanie niedługo ambasadorom w Stambule. Mówią, że komisja nieustająca chce wobec oporu Rosji prosić telegraficznie cara o zgodzenie się na nominację Aleko baszy, który posiada wyłącznie zaufanie ludności.

Shanghai 16. kwietnia. Biuro Reutersa donosi Wicekról Kantonu został za niesłuchanie rozkazów zdegradowany. Oficerowie chińscy, uważani za odpowiedzialnych za utratę Bac-Ninhu, skazani zostali na ścięcie. Zarządzono powszechną rekrutację do wojska chińskiego. Gubernator prowincji Yunnan powołany do Pekinu dla wytłumaczenia się. Obecne położenie w Pekinie uważają za krytyczne.

Z Pekinu donoszą: Książę Kung oskarżony, że się dał przekupować, że opanował rządowi chińskiemu, i że dążył do najwyższej władzy. Kung ma zachować swoje prawa dziedziczne (jako członek dynastji chińskiej), ale utracić wszystkie urzędowe dostojenstwa i dochody.

Lwów, z Izby handlowej, 16. kwietnia 1884.

1. Akeje za sztukę.

bez kuponu bieżącego	placa	žadaja
Kolej gal. Kar. Lud. 200 zł. m. k. . .	291 00	294 00
„ lwow.-czern.-jass. 200 zł. w. a. .	181 75	184 75
Banku hypot. gal. po 200 zł. w. a. .	298 00	303 —
„ kredyt. galic. po 200 zł. w. a. .	250 —	255 00

2. Listy zastawne za 100 zł.

Tow. kred. galic. 5 pret. w. a.	99 55	100 55
„ „ „ 4 „ „ „	92 50	94 00
„ „ „ 5 „ „ „ okresowe	99 55	100 55
„ „ „ 4 „ „ „ los 41 l.	86 25	87 25
Banku hyp. galic. 6 w. a.	101 60	102 60
„ „ „ 5 „ w. a.	98 10	99 10
„ „ „ 5 „ 10 pret.	100 25	101 25
Listy dłużne g. z. kr. wł. 6 pr.	— —	— —
„ „ „ „ 5 „	— —	— —

3. Listy dłużne za 100 zł.

Ogól. roln. kred. zakład dla Galicji i Bukow. 6 proct., los. co 15 lat . . .	— —	— —
--	-----	-----

4. Obligi za 100 zł.

Indemnizacyjne gal. 5 pr. m. k.	99 65	100 65
Komunalne Banku kraj. 5% w. a. I. em.	96 75	97 75
Pożyczka kraj. z r. 1873 6 pr. w. a.	101 50	102 50
Pożyczka „ „ 1883 4 i pół proc.	90 50	91 50

5. Losy.

Miasta Krakowa	17 00	19 00
„ Stanisławowa	22 50	24 50

6. Monety.

Dukat holenderski	5 62	5 72
Dukat cesarski	5 64	5 74
Napoleonodor	9 57	9 67
Półimperjał	9 86	9 96
Rubel rosyjski srebrny	1 54	1 64
„ „ papierowy	1 23 1/4	1 25 1/4
100 marek niemieckich	59 00	59 75

Wiedeń, d. 16. kwietnia 1884.

(godz. 1 m. 47 po poł.)	Dzisiaj-	Z dnia
	szc	poprz.
Losy alpejskie	66 80	67 00
Akeje węg. banku kred. na 300 zł.	320 00	322 25
Akeje Anglobanku na 120 złr.	120 00	120 25
Unionbank za 100 zł.	108 80	109 25
Akeje kolei Karola Ludwika na 210 zł.	291 50	293 25
Lombardy (kolej południowa) na 200 zł.	143 50	143 80
Akeje kolei Alford-Fiume na 200 zł.	174 25	173 50
Akeje kolei państwowej	317 00	317 80
Akeje kolei Lwow.-Czerniow. na 200 zł.	183 25	183 25
Węgiersko-galicyskiej kolei na 200 zł.	159 00	159 00
Losy premjowe wiedeńskie na 100 zł.	128 00	128 00
Obligacje węg. w złocie	100 25	100 40
Akeje kolei węg. zachodniej	193 50	194 00
Cisańskie losy	115 90	115 75
3 proc. losy tureckie na 400 franków	24 31	23 70
Złota renta węgier 4 proct. na 100 zł.	91 67	91 78
Akeje Bankvereinu na 100 zł.	109 50	110 30
Rosyjski rubel papierowy	1 24	1 25 1/4
Losy premjowe węg. na 100 zł.	116	117 —
Usposobienie: uciśnione.		

Wiedeń d. 16. kwietnia 1884.

(godz. 5 m. 40 wieczorem).		
Akeje kredytowe	323 50	323 20
Akeje kolei Karola Ludwika	293 50	293 50
Renta papierowa	79 90	79 85
Listy hipoteczne galicyskie 6 proc.	101 50	101 50
Listy gal. Banku włościańsk. 6 proc.	00 00	00 00
Napoleonodory	9 62	9 62
Usposobienie: —		

Berlin, d. 16. kwietnia 1884.

(godz. 5 m. 40 po poł.)		
Rosyjski rubel papierowy	210 50	208 25
Akeje austr. kredytowe	548 00	545 58
Akeje kolei Karola Ludwika	124 20	124 78
Austrjackie banknoty	168 70	600 10

Telegramy targowe z dn. 16 kwietnia.

Wiedeń: Pszenica za 100 kilo 10-25 — złr. żyto kilo — złr. Okowita 30.25—30.25 złr. Peszt: Pszenica za 100 kilo 9-21—9-22 złr., rzepak 13-50 — zł. Berlin pszenica 164-75 m., żyto — m., okowita 45-75 m., olej rzepakowy 55-25 — zł. Paryż: Mąka za 159 kilo 45-80 franków, olej rzepakowy 70.75 okowita — fr.

Nafta. Wiedeń 15go kwietnia: 13-25 do 13-50. Brema: 7-90 do —. Hamburg: 7.80 na kwiecień 7-70 na sierpień-grudzień —. Antwerpja: na kwiecień 19-5/8. Nowy-York: 8-7/8. Filadelfja 8-5/8.

Dyspozycja obiadowa.

na piątek 18 Kwietnia 1884.

Obiad droższy. Zupa szczawiowa z perdutami. Paszteciki z rybą w koniach. Szczupak w majonesie do niego ocet i oliwa. Bulwa oblana masłem zarumienionem z sucharkiem. Okonie osypane jajami. Sałata z czerwonej kapusty, Tort hiszpański piramidalny. Owoce. Sery.

Obiad tańszy. Zupa purée z jarzyn. Śledzie smażone z grzybowym sosem. Omlet z konfitarami.

Przyjechali d. 16. kwietnia 1884.

Hotel ŻORZA. A. hr. Łoś z Borkowa, E. Bey z Rzymu, E. hr. Balsehe z Rumunii, dr. H. Max z Tarnopola, T. Torzanowicz z Starego miasta.

Hotel ANGIELSKI: M. Sierpiński z królestwa Polski, W. Poluszyński z Pistynia, S. Wesołowski ze Złoczowa.

Hotel EUROPEJSKI: Hr. Mniszek z Moskwy, J. Richter i H. Wolf z Wiednia, J. Bogdański z Żurawy, J. Bogdański z Żurawicy, Zoffal z Kołomyi.

Teatr hr. Skarbka.

we Czwartek dnia 17. Kwietnia 1884.

Po raz pierwszy.

Opowieści Hoffana

(LES CONTES d'HOFFANN)

opera fantastyczna w 4 aktach aktach a 5 obrazach Juljusza Barbiera. — Muzyka Jakóba Offenbacha. — Libretto przełożył Bureli Urbański.

Nowe dekoracje pędzla p. Dülla.

Początek o godzinie 7mej wieczór.

Skład fabryczny farb, lakierów pokostów, produktów chemicznych, oraz handel materyałów

Hübner i Hanke

WE LWOWIE, RYNEK

poleca

Farby olejne

zupelnie do użycia gotowe, do malowania drzwi, okien, podłóg, dachów, domów, sprzętów ogrodowych i gospodarskich narzędzi rolniczych itp.,

FARBY

olejno-lakierowe i bursztynowo-lak.

masę do zapuszczania pedłóg

własnego wyrobu, w najlepszym gatunku.

Lakier do podłogi,

lakier do tablic szkolnych, najwyborniejsze

lakiery powozowe prawdziwe

angielskie z fabryki Wilkinson, Heywood i Clark w Londynie, wszelkiego rodzaju lakiery do robót wewnętrznych, zewnętrznych, drzewa, żelaza i skór.

Farby suche, wszystkie gatunki

aniliowe, do farbowania jaj, drukarskie, brzozy, (proszek złoty), złoto w arkuszach, roślinne w płynie, dla introligatorów, tuszowe akwarelowe w guzieczkach i lasieczkach, akwarelowe wilgotne w tubkach i muszelkach, do malowania porcelan, olejne w tubkach do robót artystycznych.

Srodki do retuszowania, olejki i werniksy do robót artystycznych, pendzle, płótna malarskie, palety, stalugi i wszelkie przybory do malowania i rysowania.

Artykuły dla folwarków:

Smarowidło do osi żelaznych, oliwa do maszyn, teer gazowy, cement, gips, kit, asfalt, antimerulion, kwas karbolowy i inne środki desinfeekcyjne. (171)

Przyrządy piwiczne:

Szpuntę i czopy do beczek, korki do butelek, kapsle do butelek, masa do lakowania butelek, maszyny do korkowania butelek, beczek, karkociąg, maszyny do mycia flaszek, pipy do beczek.

Artykuły gumowe:

ksiżki gumowe do gazu i do ściągania wody, wina, piwa, kwasu; piyty gumowe itp. przedeścieradła gumowe. Pasy do maszyn i młocarni, z najlepszych skór belgijskich we wszystkich szerokościach. Gurty do maszyn, węże konopne. Rury cynowe i ołowiane. Śróty, lotki i ku'e. Proszek na owady i mole, tynktura na owady, kamfory i pieprzu białego. Artykuły toaletowe, mydła toaletowe, Extraits d'odeur, Eau de Cologne, olejki i pomady. Lak do pieczętowania. Atrament do pisania, do hektografii, czerwony, niebieski, czarny, do znaczenia bielizny i autograficzny. Farby do stempelni, guma i karuk rozpuszczone. Kit do szkła i porcelany. Smarowidło nieprzemakalne na skórę. Smarowidła na kopyta ze sposobem nżycia. Tusze do broni. Lakier do bucików czarny, złoty mieniący. Czernidło do skór. Apertura do konserwowania itp. Wszystko po najtańszych cenach. Cenniki specjalne na żądanie gratis i franko.

Przy zamówieniach za zaliczką uprasza się o przysłanie pewnej kwoty, która by przynajmniej wystarczała na opłacenie tam i napowrót kosztów pocztowych w razie nieodebrania przesyłki. Od jesieni roku 1884. we własnym domu, Rynek l. 38.

Księgarnia H. Altenberga

dawniej (F. H. Richtera) poszukuje zaraz praktykanta z ukończoną 4-tą klasą gimnazjalną. lub realną, mówiącego językiem polskim i niemieckim. - Zgłaszać się można wprost do księgarni. (183)

Zupełnie świeży transpor

z zbioru majowego 1883. przez Suez sprowadzonej

Herbaty chińskiej

- a mianowicie: pół kilo. N. 0. „Assam - Pecco - Mandarin“ najprzedniejsza mieszanka aromatyczna . zł. 5- N. 1. „Taszu“ Perła Chin, żółtokwiatowa . zł. 4-40 N. 2. „Juntojczan Pecha“, biało-kwiatowa . zł. 4- N. 3. „Nandżyn“, czarna mocna . 3-20 N. 4. „Souchong“, mało narkot. 3-80 N. 5. „Congo“, familijna dobra . 2- N. 6. „Proszek herbaciany“ . 1-50 N. 7. „Wysiewki“ z najlepszych N. herbat . zł. 1-70 N. 8. J „Souchong“ najprzedniejsza w oryginalnych drewnianych skrzynkach . zł. 4- N. 9. „Souchong“, powyższa na wagę . zł. 3-60

St. Markiewicza

we Lwowie, Rynek l. 42 Znana od kilku lat PRACOWNIA LAKIERNICZA pod firmą

Ignacy Karge przy ulicy Halickiej liczbą 48 we Lwowie

poleca wszelkie w zakresie swej sztuki wchodzące roboty, jako: fabryczne, np. okna, drzwi, portale sklepowe; itp. zarazem zawiadamia Szanowną P. T. Publiczność, że podejmuje się wykonania wszelkich zamówień na prowincje po najumiarkowańszych cenach. Za trwałe i spieszne wykonanie poręcza się. (130)

Pierwsza spółka samoistnych krawców lwowskich ulica Hetmańska liczbą 10, we Lwowie, poleca nowo otworzony Magazyn gotowych, tanich Sukien męskich w wielkim wyborze również wielki wybór UBIORKÓW DLA DZIECI Celem spółki jest, ażeby wyrobem naszym własnym jak najtańszym i dobrym usłużyć Szanownych odbiorców. Nie liczymy na wielkie zyski przy pojedynczej, drobnej sprzedaży, tylko na obrót jak największy a tem samem chcemy tamy położony napływowi nie krajowych lichych produktów. Ceny gotowych sukien są następujące: Garnitur na terazniejszą porę . złr. 15 17 19 22 24 Zakęty z kemizelką z kamgaru „ 13 20 23 24 26 Paletoty letne . 12 14 16 18 20 Surduuty salonowe i fraki . 18 20 22 24 26 Haveloki do podróży . 15 16 18 20 Ubrania dziecinne . 6 7 8 9 10 12 15 Wszelkie zamówienia na miarę będą wykonane po tych samych cenach jak wskazują gotowe wyroby. Otwierając tę pierwszą spółkę samoistnych krawców wowskich, podejmujemy zadanie uczciwiej taniej obsługi i Szanownej publiczności o czem każdy zwiędzający magazyn nasz przy ulicy Hetmańskiej l. 10 we Lwowie może się przekonać. (134) Zarząd „Pierwszej Spółki Krawców Lwowskich.“

WAŻNE dla właścicieli domów osobliwie zamiejscowych. Dla osób potrzebujących nadzoru lub zarządcy domu we Lwowie, polecam się z gwarancją uczciwości, kwalifikacji i majątku. - Adres: „D. C. w księgarni Seyfartha i Czajkowskiego we Lwowie.“ (189)

Emilja Pawłowska b. nauczycielka kroju sukien w towarzystwie pracy kobiet, udziela gruntownej nauki kroju sukien damskich i przyjmuje zamówienia robót, wykonując takowe z dobrym gustem i elegancją powszechnie uznaną po bardzo sumiennych i przystępnych cenach ulica Kopernika l. 9. piątro 3. schody 2.

Ogłoszenia drobne mogą być z adresem lub bez niego i tylko dzień po dniu podawane. Wszelkich informacji dostarcza bezpłatnie Administracja ulica Akademicka l. 3, od 8 do 12 godz. rano. Drobne Ogłoszenia Cena jednego ogłoszenia do 6 wierszy 20 ct. Listy znaczone literami lub cyframi przyjmują się i wydają za okazaniem biletu inseratowego. Na żądanie Inseraty układa Administracja.

Doniesienia rozmaite

Gruntownie, szybko, bez przerwy zatrudnienia, i pod ścisłą dyskrecją leczy choroby syfilistyczne i skórne, tudzież wszelkie następstwa nadużycia lat młodziezych. Specjalista do chorób syfilistycznych i skórnych pr. lekarz Medyc. Chirurg i Akuszer Jan Kurpiel przy ulicy Wałowej l. 3. Ordynuje od godziny pół do 10, do 12 przed południem; od 2 do pół do 6 do południu. Zamiejscowym udziela rady listownie i wysyła lekarstwa. (1620)

Poszukuję na lat kilka pomieszkania na pierwszym lub drugim piętrze. Składać się ma z 6 pokoi nie małych, kuchni obszernej i widnej, pomieszkania dla służącego, strychu, piwnicy, drewnitni; z tych 6 pokoi muszą być 5 razem, jeden może być oddzielony. - Najpożądanejszym byłoby przy ulicy Czarneckiego, Pańskiej, Halickiej, albo Mickiewicza i w pobliżu jezuitckiego ogrodu, a to od 1. Lipca b. r. - Kto by miał do wynajęcia podobne mieszkanie, raczy plan sytuacyjny tegoż, jak i warunki podać pod adresem: Michał Bogdanowicz poczta: Stanisławów. (45)

Kapitałem do 1500 zł. jest zaraz do nabycia przedsiębiorstwo kobiece we Lwowie, ulokowane w śródmieściu, rozwinięte i dobrze renomowane. Bliższych wiadomości udziela biuro wywiadowcze Birklego w rynku pod Nr. 26 na 1. piętrze. (44)

Do wydzierżawienia już od 1. Maja Łuka nad Dniestrem w powiecie Kaluskim pół mili od dworca kolei Lwów. - Czerniowce w Bukaczowcach. z przeszło 900 morg w równych mniej więcej częściach ról, łąk i pastwisk wolkowych. z propinacją i przewozem na Dniestrze. Bliższe szczegóły i warunki u właściciela Macieja Kunaszowskiego w Łuce ostatnia poczta Bukaczowce (438) W. Pan Karczewski aptekarz we Lwowie. Między licznie zalecaniami, tak przeźiemnie jak i moich ludzi używanemi środkami jedynie Balsam rosyjski na Reumatyzm nadvyzczaj dobrze skutkuje; zaliczając 1 zł., proszę jeszcze o jedną flaszkę. (449.) Józef Kraus, właściciel dobr.

Kupno i sprzedaż. Realność pod Nr. 401³ przy ulicy Ogórkowej przytykająca do dworca kolei „podzamecz“, składająca się z domu o 5 pokojach i ogrodem jest od 1. Maja do wynajęcia za czynsz miesięczny 30 złr. Wiadomość u adwokata Dąbcańskiego Antoniego. (454)

Dom z ogrodem obszaru 470 sążni kwadr. róg ulicy Krupiar-skiej i Lyczakowskiej l. 101 przed kaplicą Matki Boskiej za mierną cenę na sprzedaż. Bliższa wiadomość w domu l. 6 ulica Kurkowa. (331)

W Karstata brzożniczy po s. p. W Kleofasie Hobgarskim, zaopatrzony we wszystkie potrzebne przyrządy do topienia i obrabiania metalów jest na sprzedaż pod l. 50 ulica Halicka na dole. (430) Realność przy ulicy Lyczakowskiej, Nr. 46, składająca się z domu parterowego, dwu oficyn i ogrodu, jest zaraz do sprzedania. Cena 14.000 zł. (424)

Szukający zajęcia. Podlesniczy z trzyletnią praktyką leśnictwa i uprawy chmielu poszukuje posady. Zgłoszenia uprasza pod l. W. T. Kędzierzawce poczta Milatyn. (460) Mieszkania i sklepy. 1 pokój z kuchnią i 2 pokoje kawalerskie przy ul. Kraszewskiego l. 25. zaraz do wynajęcia. (451) 2 i 3 pokoje z kuchnią, niższym balkonem, osobnym strychem, ul. Kraszewskiego l. 25 zaraz do wynajęcia. (452) 2 pokoje duże na dole, świeżo tapetowane z całkiem osobnym wejściem do wynajęcia od 1 czerwca. Ulica Krasieckich l. 6. (351) 2 pokoje i kuchnia na 3 piętrze do wynajęcia zaraz przy ulicy Ormiańskiej l. 31. (455) 2 pokoje kawalerskie przy ul. Kraszewskiego l. 25. zaraz do wynajęcia. (374)

2 pokoje umeblowane zaraz do wynajęcia przy ulicy Słodowej 4. za kościołem św. Antoniego. (437) 2 pokoje z osobnym wejściem ul. Fredry l. 2. na Iszem piętrze zaraz do wynajęcia. (444) 2 pokoje z których jeden wielki salon frontowy przy ulicy Karola Ludwika l. 21 na pierwszym piętrze do wynajęcia od 1. Maja. Bliższa wiadomość u dozorey domu. (445) 2 umeblowane pokoje razem albo pojedynczo, miesięcznie, nawet tygodniowo zaraz do wynajęcia. Majerowska nr. 7. (300) 2 i 3 pokoje z kuchnią, niższym balkonem, osobnym strychem, ul. Kraszewskiego l. 25 zaraz do wynajęcia. (323) 3 pokoje z kuchnią w parterze do wynajęcia od 1. Maja b. r. ul. Zielona l. 36. Bliższa wiadomość tamże, lub u dozorey domu ul. Klejnowska l. 4. (461) 3 pokoje kuchnia, strych i drewnitnia, świeżo restaurowane. Ulica Franciszkańska l. 5. zaraz do nająćia. (443) 3 pokoje, przedpokój i niża na 3 i 2 piętrze i w parterze do wynajęcia od 1. Maja i czerwca przy ulicy Kurwickiej pod l. 3. Bliższa wiadomość u dozorey. (421) 3 pokoje z dwoma wejściami kuchnią i z wszelkimi przynależnościami, w parterze od maja do wynajęcia ulica Zimorowicza l. 10. (438)

5 pokoi na drugim piętrze przy ulicy Sykstuskiej l. 58, z kuchnią piwnicą, strychem - zaraz do wynajęcia. Bliższa wiadomość w miejsku. (313) Ładny lokal z piwnicą jest przy ulicy Krakowskiej l. 6 do nająćia. Bliższa wiadomość w handlu Fryderyka Schubtha i Syna. (363) Bardzo tanio są 3 pokoje umeblowane z kuchnią, z powodu wyjazdu, do wynajęcia od 1. Czerwca, lub wczesniej, przy ul. Zygmunto-wskiej Nr. 14 na dole. Wiadomość w miejsku. (457)

Prywatne korespondencje. 12. 24. Będę oczekiwał 19. 20. i 21. Kwietnia. (459)

Handel koralami R. TURASIEWICZA przy ulicy Koralmickiej liczbą 4. w parterze. Poleca koral francuzkie, rznięte i neapolitańskie, oraz biżuterje koralowe, po stałych jak najumiarkowańszych cenach. (185) Wydawca i właściciel: Wojciech Maniecki. Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Rewakowicz Henryk. Drukarnia „Kurjera Lwowskiego“.